

Una nissaga memorable

RAFEL BIGORRA RIUS

Per als anys cinquanta es feien partits de futbol entre els estiuejants i els vilatans. Com espectador em va sorprendre que un dels aficionats per demostrar els seu odi als estiuejants s'esgargamellava cridant: "Matagalls" a un jugador. El que era objecte de la ira del cridaner es deia Maragall i que creia més feridor dir-li Matagalls. És com vaig assabentar-me que els Maragall residien a Argentona. Aquest jugador era un component de la nissaga Maragall Marfà, que s'inicia amb el matrimoni de Raimon Maragall Noble (fill del poeta) amb Carme Marfà Mercader, que se celebrà el 14 d'abril de 1931. Molts invitats van escurçar el convit de nocces per anar a la Plaça de Sant Jaume per celebrar tan significativa data.

La conjunció Maragall Marfà és un exponent del panorama vigent d'una Catalunya tan distant de l'actual. Quina balança tan equilibrada!, en un platet s'hi encabia una estelada de poetes (Verdaguer que ens acabava de deixar), Maragall, Carner, Apel·les Mestres, Cases i Amigó, Matheu, i en l'altre platet els forjadors de grans emporis industrials Marfà, Bertrán i Serra, Girona, la España Industrial, Viladomiu i els que vitalitzaren la conca del Llobregat. Els Marfà donaven feina a un cens de 2.000, entre obrers i tècnics. Era proverbial que cada matí sonava una sirena (la de can Marfà) convocant a treballar els somniadors caps grossos.

Moltes vegades s'han agafats conceptes maragallians per portar l'aigua al molí que més convé. Per exemple: amb el text que comença amb "Adéu Espanya", molts es pensen que el poeta preconitzava tendències independentistes. Però, l'adéu a España era l'adéu a una España que acabava de perdre Cuba i Filipines. El poeta s'alineava amb Joaquín Costa (el seu lema era: "Escuela i despena i siete llaves al sepulcro del Cid") i que la generació del 1898 també preconitzava (Baroja, Valle Inclán, Unamuno...).

Argentona es recorda de Maragall. A la plaça de Vendre hi ha una estela evocant temes que van inspirar el poeta (la sardana, la vaca cega). També encara que sigui fora del terme municipal a can Bordoi, el recordat Esteve Albert va escenificar-hi el Comte Arnau. Quants vilatans no tenen al capçal del llit les estrofes del "Cant Espiritual" per trobar consol quan arribi aquella hora de temença.

Després vingueren tempestes, sang, fallides... Però això són altres històries com diria Alexandre Dumas.

Estela, del 1960, obra de
Jaume Clavell, en home-
natge a Joan Maragall a
la plaça de Vendre.

